

LATVIJAS REPUBLIKAS SATVERSMES TIESAS KOLĒĢIJA

Jura Alunāna iela 1, Rīga, LV 1010

Tālrunis: 67830735, 67210274 Fakss: 67830770
e-mail: tiesa@satv.tiesa.gov.lv

LĒMUMS PAR ATTEIKŠANOS IEROSINĀT LIETU

Rīgā

2020. gada 3. septembrī

Satversmes tiesas 3. kolēģija šādā sastāvā: kolēģijas priekšsēdētājs
Aldis Laviņš, tiesneši Jānis Neimanis un Artūrs Kučs,

kolēģijas sēdē izskatījusi Satversmes tiesā saņemto [..] (turpmāk –
Pieteikuma iesniedzējs) pieteikumu par lietas ierosināšanu (pieteikums
Nr. 154/2020),

konstatēja:

1. No pieteikuma izriet, ka Pieteikuma iesniedzējs lūdz Satversmes tiesu
atzīt Administratīvā procesa likuma 316. panta pirmās daļas pirmo teikumu
(turpmāk – apstrīdētā norma) par neatbilstošu Latvijas Republikas Satversmes
(turpmāk – Satversme) 91. panta otrajam teikumam.

2. Apstrīdētā norma noteic: „Blakus sūdzību var iesniegt 14 dienu laikā no
dienas, kad tiesa pieņēmusi lēmumu, izņemot šajā likumā paredzētos gadījumus.”

3. Atbilstoši Satversmes tiesas likuma 20. panta piektajai daļai, lemjot par
to, vai uz saņemtā pieteikuma pamata lieta ir ierosināma, kolēģija izvērtē, vai:

- 1) lieta ir piekritīga Satversmes tiesai;

- 2) iesniedzējs ir tiesīgs iesniegt pieteikumu;
- 3) pieteikums atbilst Satversmes tiesas likuma 18.–19.³ panta prasībām;
- 4) pieteikums nav iesniegts par jau izspriestu prasījumu;
- 5) pieteikumā ietvertais juridiskais pamatojums vai faktisko apstākļu izklāsts pēc būtības ir mainījies salīdzinājumā ar iepriekš iesniegto pieteikumu, par kuru lēmusi kolēģija.

Turklāt saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 20. panta sesto daļu Satversmes tiesa var atteikties ierosināt lietu, ja konstitucionālajā sūdzībā sniegtais juridiskais pamatojums ir acīmredzami nepietiekams prasījuma apmierināšanai.

4. Atbilstoši Satversmes tiesas likuma 16. panta 1. punktam Satversmes tiesa izskata lietas par likuma atbilstību Satversmei. Līdz ar to pieteikumā ietvertais prasījums ir piekritīgs Satversmes tiesai.

5. Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 17. panta pirmās daļas 11. punktu persona pieteikumu Satversmes tiesā var iesniegt tikai Satversmē noteikto pamattiesību aizskāruma gadījumā.

No pieteikuma, tam pievienotajiem dokumentiem un Tiesu informatīvajā sistēmā pieejamās informācijas izriet, ka Administratīvās rajona tiesas tiesnesis ar (datums) lēmumu atteicās pieņemt Pieteikuma iesniedzēja pieteikumu. Atbilstoši apstrīdētajai normai viņam tika noteikts 14 dienu termiņš blakus sūdzības par minēto lēmumu iesniegšanai. Pieteikuma iesniedzējs uzskata, ka šāds termiņš blakus sūdzības iesniegšanai ir diskriminējošs.

Līdz ar to Pieteikuma iesniedzējs ir tiesīgs iesniegt pieteikumu, ievērojot konstitucionālajai sūdzībai Satversmes tiesas likuma 18. un 19.² pantā noteiktās prasības.

6. Atbilstoši Satversmes tiesas likuma 19.² panta otrajai daļai persona var iesniegt konstitucionālo sūdzību Satversmes tiesai vienīgi gadījumā, ja viņa ir izmantojusi visas iespējas aizstāvēt savas tiesības ar vispārējiem tiesību aizsardzības līdzekļiem vai arī ja personai šādu iespēju nav.

Apstrīdētā norma skaidri nosaka blakus sūdzības iesniegšanas termiņu, un Pieteikuma iesniedzējs atrodas šīs normas tvērumam tipiskā situācijā. Tādējādi viņam nav vispārējo tiesību aizsardzības līdzekļu, ar kuriem panākt to, ka vispārīgā kārtībā viņam blakus sūdzības iesniegšanai tiktu paredzēts ilgāks termiņš.

Satversmes tiesas likuma 19.² panta ceturtās daļas otrais teikums nosaka: „Ja nav iespēju Satversmē noteiktās pamattiesības aizstāvēt ar vispārējiem tiesību aizsardzības līdzekļiem, konstitucionālo sūdzību (pieteikumu) Satversmes tiesai var iesniegt sešu mēnešu laikā no pamattiesību aizskārums brīža.”

Konkrētajā gadījumā termiņš konstitucionālās sūdzības iesniegšanai ir skaitāms no dienas, kad pieņemts pārsūdzētais Administratīvās rajona tiesas tiesneša lēmums, proti, no (datums). Pieteikums Satversmes tiesā saņemts 2020. gada 7. augustā. Tādējādi minētais sešu mēnešu termiņš ir ievērots.

Līdz ar to pieteikums atbilst Satversmes tiesas likuma 19.² panta otrajā daļā un ceturtās daļas otrajā teikumā noteiktajām prasībām.

7. Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 18. panta pirmās daļas 4. punktu pieteikumā ir jānorāda juridiskais pamatojums, proti, jāpamato apstrīdētās normas neatbilstība augstāka juridiska spēka tiesību normai.

Satversmes tiesa ir atzinusi, ka likumdevējs Satversmes 91. pantā ietvēris divus savstarpēji cieši saistītus principus: vienlīdzības principu – pirmajā teikumā, bet diskriminācijas aizlieguma principu – otrajā teikumā (*sk. Satversmes tiesas 2005. gada 14. septembra sprieduma lietā Nr. 2005-02-0106 9.3. punktu*). Satversmes 91. panta otrajā teikumā ietvertais diskriminācijas aizliegums ir vienlīdzības principā ietverts palīgelements, kas noteiktās situācijās šo principu precizē un palīdz to piemērot (*sk. Satversmes tiesas 2015. gada 23. novembra sprieduma lietā Nr. 2015-10-01 15. punktu*). Diskriminācijas gadījumā atšķirīga attieksme ir balstīta uz noteiktiem aizliegtiem kritērijiem. Šādi kritēriji ir, piemēram, dzimums, rase, nacionālā piederība, reliģiskā pārliecība, piederība pie noteiktas sociālās grupas (*sk. Satversmes tiesas 2008. gada 29. aprīļa sprieduma lietā Nr. 2007-25-01 7.1. punktu*).

Pamatojot apstrīdētās normas neatbilstību Satversmes 91. panta otrajam teikumam, pieteikumā jāpamato, ka atšķirīgā attieksme ir balstīta uz kādu aizliegto kritēriju.

Pieteikumā šāds pamatojums nav ietverts. Tajā vien vispārīgi norādīts, ka prasības pieteikums izskatīts 18 dienās, bet blakus sūdzības sagatavošanai noteikts 14 dienu termiņš. Līdz ar to veidojoties diskriminācija – sliktāka attieksme pēc laika patēriņa dokumentu sagatavošanai. Taču pieteikumā nav pamatots tas, uz kāda aizliegtā kritērija pamata veidojas iespējamā atšķirīgā attieksme.

Pieteikumā arī norādīts, ka likumdevējs nav veicis pienācīgu vērtējumu apstrīdētās normas izstrādē, jo tā pieņemta tikai vienā – trešajā – lasījumā, un tajā noteiktais pamattiesību ierobežojums neesot atzīstams par samērīgu, jo neesot nekāda sabiedrības labuma no tā, ka tiesības uz pieeju tiesai tiek īstenotas diskriminējošā veidā. Taču šādas vispārīgas, nekonkrētas norādes nav atzīstamas par juridisko pamatojumu Satversmes tiesas likuma izpratnē.

Līdz ar to pieteikums neatbilst Satversmes tiesas likuma 18. panta pirmās daļas 4. punktā noteiktajām prasībām.

Ņemot vērā konstatēto un pamatojoties uz Satversmes tiesas likuma 20. panta piektās daļas 3. punktu, Satversmes tiesas 3. kolēģija

nolēma:

atteikties ierosināt lietu pēc [..] pieteikuma (pieteikums Nr. 154/2020).

Lēmums nav pārsūdzams.

Kolēģijas priekšsēdētājs

Aldis Laviņš